

Międzynarodowe regulacje prawne oraz prawo Polskie dot. Mniejszości narodowych i etnicznych

Mniejszość narodowa to grupa osób żyjących w danym kraju lub na danym obszarze, mających własną religię, rasę, język lub tradycję i zjednoczonych identycznością tej rasy, religii, języka lub tradycji, wyrażającą się w poczuciu wspólnoty, a to w zachowaniu swych tradycji, utrzymywaniu wierzeń religijnych, nauczaniu i wychowywaniu dzieci stosownie do ducha i tradycji swojej rasy oraz we wzajemnym wspieraniu się.

Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce

Dla mniejszości narodowych i etnicznych religia jest jednym z głównych czynników integrujących życie społeczne. Wśród przedstawicieli mniejszości zamieszkujących Polskę występują chrześcijanie wyznania rzymskokatolickiego, grekokatolickiego i prawosławnego, a także wyznawcy islamu oraz judaizmu.

Legenda	Mniejszość narodowa	Liczba ludności	Religia
N	Niemcy www.vdg.pl	ok. 150 tys. osób	wyznanie rzymskokatolickie, luteranizm
U	Ukraińcy www.tup.ukraina.com.pl	ok. 50 tys. osób	grekokatolicyzm, prawosławie
B	Białorusini www.bialorus.pl	ok. 50 tys. osób	prawosławie
L	Litwini www.punskas.pl	ok. 6 tys. osób	wyznanie rzymskokatolickie
R	Rosjanie www.jzyk-rsjski.com	ok. 3 tys. osób	prawosławie
S	Słowacy www.tsp.org.pl	ok. 2 tys. osób	wyznanie rzymskokatolickie
Z	Żydzi www.jewish.org.pl	ok. 1 tys. osób	judaizm
O	Ormianie www.dzielnictwo.ormianie.pl	ok. 1 tys. osób	wyznanie katolickie obrządku ormiańskiego
Cz	Cześci www.czesci.pl	ok. 400 osób	kalwinizm

Legenda	Mniejszość etniczna	Liczba ludności	Religia
K	Kaszubi www.kaszubi.pl	ok. 200 tys. osób	wyznanie rzymskokatolickie
S	Ślązacy www.jaskolaskaska.eu	ok. 170 tys. osób	wyznanie rzymskokatolickie
R	Romowie www.romowie.com	ok. 13 tys. osób	wyznanie rzymskokatolickie
Ł	Łemkowie www.lemko.org	ok. 6 tys. osób	grekokatolicyzm, prawosławie
T	Tatarzy www.tatarzy.tbk.pl	ok. 4 tys. osób	islam
K	Karami www.karami.org	ok. 40 osób	karamizm

Na znakach drogowych w niektórych gminach województwa opolskiego używa się dwóch języków – polskiego i niemieckiego.

Młode pokolenie Tatarów mieszkających w Polsce podtrzymuje zwyczaj swoich przodków, m.in. tworząc tradycyjny muzulmański ślub, zwany rikah.

Corlewo lemkońskie znajdują się m.in. w okolicach Gorce. Tereny te są historyczną ojczyzną Łemków.

Międzynarodowe regulacje prawne dot. Mniejszości narodowych i etnicznych

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela

W 1946 roku przy ONZ powstała komisja powołana przez Radę Społeczno-Gospodarczą w celu opracowania dokumentu chroniącego prawa człowieka. Wynikiem pracy tej komisji było ogłoszenie w paryskim Palais de Chaillot

Pakty Praw

ka

1966 roku w Nowym Jorku przyjęto międzynarodowe Pakty Praw Człowieka (jako unifikację i kodyfikację praw zawartych w Uniwersalnej Deklaracji Praw Człowieka i Deklaracji Praw Osoby Wyjeżdżającej z Krajem).

MPPC - to

umów
n przyjętych przez ONZ W
chodzą dwa odrębne

Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych

(MPPOiP) zawierający cztery części, dotyczące podstawowych praw i wolności człowieka oraz zobowiązań państwa wobec obywatela. W ramach Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych powołano Komitet Praw Człowieka, którego zadaniem jest przestrzeganie wykonania postanowień powyższego paktu. Komitet Praw Człowieka nie może wydawać wyroków, a jedynie apelować do odpowiednich organów państwowych o zaprzestanie praktyki łamania praw.

Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Socjalnych i Kulturalnych (zawierający 31 artykułów w pięciu częściach dokumentu). Pakt rozszerza i konkretyzuje prawa zawarte w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.

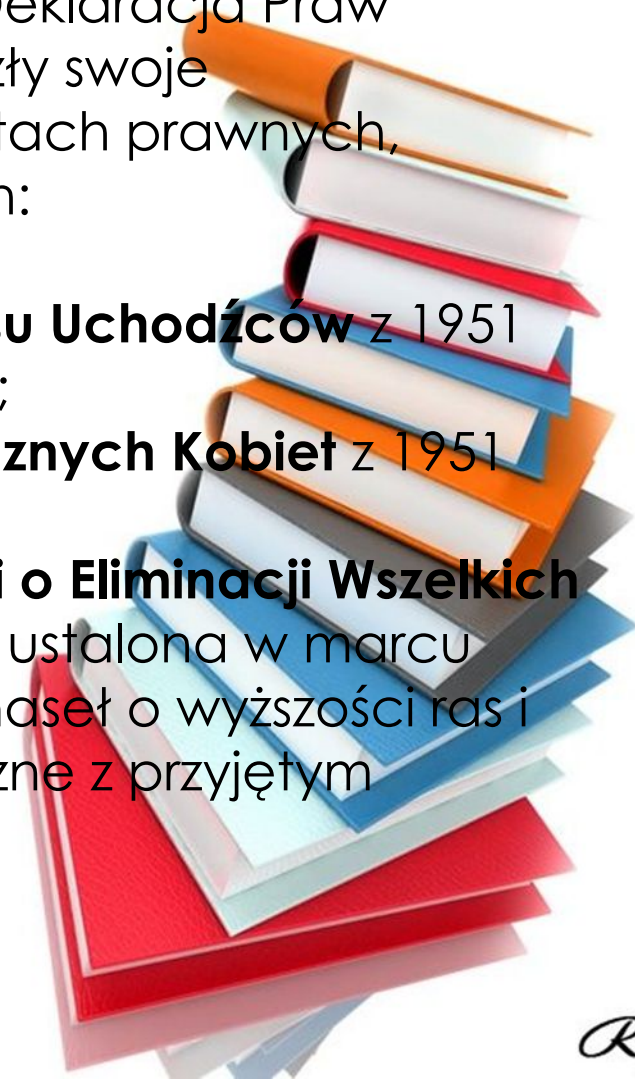
Polska ratyfikowała omawiane dokumenty 3 marca 1977 roku. Do dziś uczyniło to łącznie 151 państw.

Prawa człowieka zawarte w Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela znalazły swoje odzwierciedlenie w innych aktach prawnych, bardziej wyspecjalizowanych:

-Konwencja Dotycząca Statusu Uchodźców z 1951 roku ustalona w Nowym Jorku;

-Konwencja o Prawach Politycznych Kobiet z 1951 roku;

-MiędzynarodowaKonwencjai o Eliminacji Wszelkich Form Dyskryminacji Rasowej - ustalona w marcu 1966, w myśl której głoszenie haseł o wyższości ras i nienawiści rasowej jest sprzeczne z przyjętym prawem międzynarodowym;

-Akt końcowy Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie z 1975 roku;

-Konwencja w Sprawie Likwidacji Wszelkich Form Dyskryminacji Kobiet z 18 grudnia 1979 roku, wskazująca na niebezpieczeństwa dyskryminacji politycznej i społecznej kobiet, w życiu rodzinnym i małżeńskim;

**-Konwencja w Sprawie Zakazu Stosowania Tortur
oraz Innego Okrutnego, Nieludzkiego lub Poniżającego
Traktowania oraz Karania z 10 grudnia 1984 roku;**

**-Drugi Protokół Fakultatywny do Międzynarodowego Paktu
Praw Obywatelskich i Politycznych w Sprawie Zniesienia
Kary Śmierci z 15 grudnia 1989 roku (Nowy Jork);**

Prawo Polskie dot. Mniejszości narodowych i etnicznych

Polskie ustawodawstwo szczegółowo określa prawa mniejszości narodowych i etnicznych. Wśród podstawowych aktów prawnych najważniejsze są:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, w tym w szczególności art. 35, gwarantujący obywatelom polskim należącym do mniejszości narodowych i etnicznych wolność zachowania i rozwoju własnego języka i kultury, zachowania obyczajów i tradycji. Zapewnia także mniejszościom narodowym i etnicznym prawo do tworzenia własnych instytucji edukacyjnych i kulturalnych oraz instytucji służących ochronie tożsamości religijnej, a także prawo do uczestnictwa w rozstrzyganiu spraw dotyczących ich tożsamości kulturowej;

-Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks Wyborczy, która przewiduje zwolnienie komitetów wyborczych utworzonych przez organizacje mniejszości narodowych z wymogu przekroczenia 5% progu wyborczego.

-Ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim, która zawiera deklarację, że zawarte w niej przepisy nie naruszają praw mniejszości narodowych i etnicznych oraz wydane na jej podstawie rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 marca 2002 r. w sprawie wypadków, w których nazwom i tekstom w języku polskim mogą towarzyszyć wersje w przekładzie na język obcy. Rozporządzenie przewiduje m.in., że w miejscowościach, w których występują zwarte środowiska mniejszości narodowych lub etnicznych nazwom i tekstom w języku polskim mogą towarzyszyć wersje w przekładzie na język mniejszości (rozporządzenie nie reguluje kwestii dwujęzycznego nazewnictwa miejscowości, które regulowane są odrębnymi przepisami).

-**Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r.** o radiofonii i telewizji, przewidująca, że programy publicznej radiofonii i telewizji powinny uwzględniać potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych.

-**Kodeks karny**, przewidujący penalizację przestępstw popełnianych na tle etnicznym.

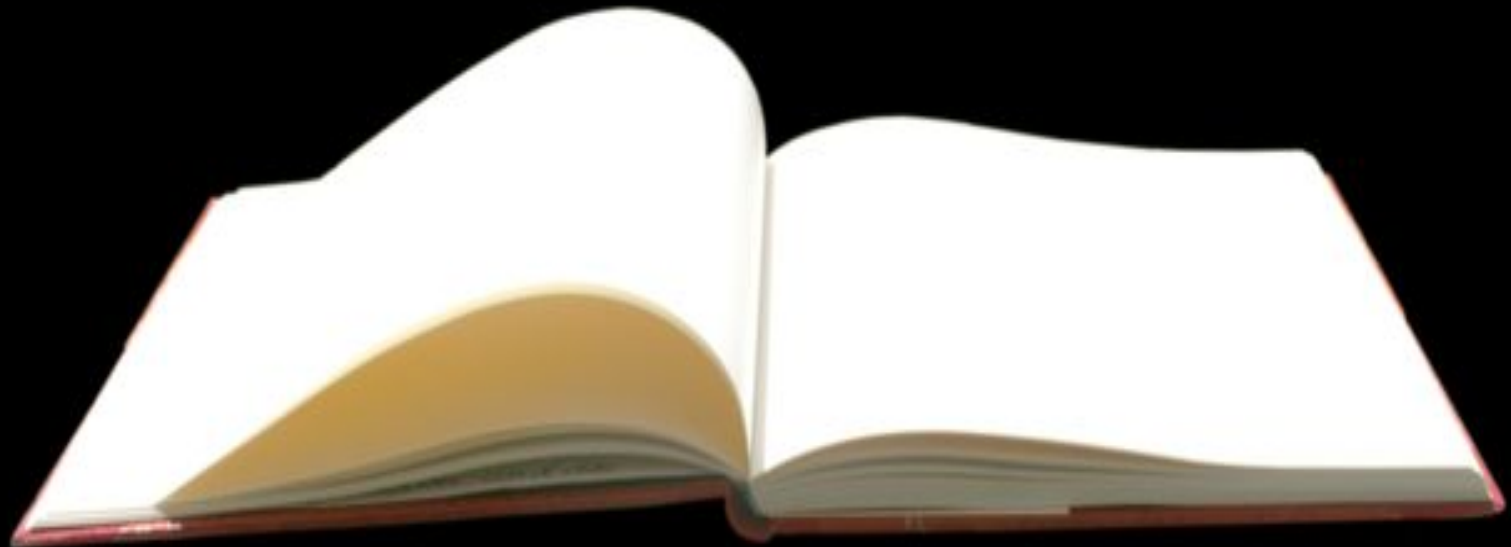
-**Kodeksy postępowania**

– administracyjnego, cywilnego i karnego, umożliwiające korzystanie z tłumaczy.

-**Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r.** o ochronie danych osobowych, zabraniająca - z wyłączeniem enumeratywnie wyliczonych sytuacji - przetwarzania danych ujawniających pochodzenie etniczne.

Dane dotyczące mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym gromadzone w Systemie Informacji Oświatowej.

Międzynarodowe regulacje prawne oraz prawo Polskie dot. Mniejszości narodowych i etnicznych

Problematyka mniejszości narodowych i mniejszości etnicznych wiąże się z funkcjonowaniem instytucji państwa oraz kształtowaniem stosunków między różnymi grupami ludności zamieszkującymi jego terytorium, a przede wszystkim z odnośnieniem się grupy posiadającej większość w danym państwie do grup mniejszościowych. Problem ten pojawiał się zawsze, gdy organizacja państwowa wychodziła poza granice etnograficzne grupy tworzącej dane państwo i gdy władcy włączali, poprzez przyłączenie lub podboje, grupy posiadające świadomość swej odrębności i ją kultywujące.

Początek ostatniej dekady ubiegłego wieku był okresem przełomu w prawie międzynarodowym odnoszącym się do problemów mniejszości pochodzeniowych, czyli etnicznych i narodowościowych. Po latach, kiedy w skali międzynarodowej wydawało się, iż problemy mniejszości religijnych i pochodzeniowych zanikają – nastąpiła eksplozja konfliktów właśnie na tej płaszczyźnie. Stanowiło to prawdziwy wstrząs dla teoretyków z dziedziny nauk prawnych, społecznych i politycznych

Odrębnym problemem w Europie stały się rezultaty pol wielokulturowości, wprowadzanej w życie przez państwa europejskie. Polityka nie doprowadziła do wtapia się migrantów w społeczeńst ich przyjmujące, natomiast zaowocowała wielkimi napięciami społecznymi. Przykłady są tu liczne: Holand Francja, Niemcy, Szwecja, Wielka Brytania, Włochy.

Ostatnie lata to uświadomienie sobie przez niektórych przywódców europejskich błędu podstawowych założeń tej polityki i zakwestionowanie przez nich jej słuszności. Okazało się bowiem, że migranci przybywający do państw europejskich w nadziei na lepsze życie chcąc tu pracować i bogacić się odrzucają nie tylko idee wolności i demokracji, ale stają się ich przeciwnikami, co prowadzi większość z nich do konserwowania tradycyjnych kulturowych i religijnych przekonań, a niektórych prowadzi do opowiadania się po stronie terroryzmu i skrajnych ugrupowań politycznych czy społecznych.

Dziękuję za uwagę